

Неправомірна відміна ВТ та стягнення збитків переможця з замовника: позиція Верховного Суду

У матеріалі [«Майже 3 млн грн учаснику вдалося стягнути із замовника, або скільки коштує відміна тендеру: практика суду»](#) ми розглянули рішення Господарського суду Харківської області від 28.04.2021 у справі № 922/3928/20, відповідно до якого учаснику-переможцю вдалося довести, що замовник, відмінивши процедуру закупівлі, завдав йому чималих збитків. Відміна відкритих торгів коштувала замовнику 2,99 млн грн та 44,85 тис. грн судового збору.

Замовник із таким рішенням не погодився та подав апеляційну скаргу. Постановою від 31.10.2022 Східний апеляційний господарський суд апеляційну скаргу замовника на рішення Господарського суду Харківської області від 28.04.2021 задовольнив; рішення Господарського суду Харківської області від 28.04.2021 скасував; прийняв нове судові рішення, яким у задоволенні позовних вимог АБ «Ю» до замовника відмовив.

АБ «Ю» у свою чергу звернулося до Верховного Суду з касаційною скаргою на постанову Східного апеляційного господарського суду від 31.10.2022 у справі № 922/3928/20 Господарського суду Харківської області. Думку Верховного суду щодо відшкодування збитків переможцю в разі неправомірної відміни закупівлі замовником читайте далі.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду [від 28.03.2023 у справі № 922/3928/20](#)

АБ «Ю»/позивач звернувся до господарського суду з позовом до замовника/відповідача про стягнення 2 990 000,00 грн збитків. Відповідачем в електронній системі закупівель «Prozorro» проведено закупівлю послуг з юридичного консультування та юридичного представництва, за наслідком якої було визначено переможця торгів, та замовником прийнято рішення про намір укласти договір про закупівлю з переможцем процедури відкритих торгів. Однак згодом, після оприлюднення повідомлення про намір укласти договір з переможцем торгів, замовник закупівлі прийняв рішення про відміну процедури відкритих торгів та уклав договори про надання послуг, які були предметом закупівлі з

іншим адвокатом.

АБ «Ю» як переможець торгів вважає дії замовника щодо відміни тендеру такими, що спричинили йому заподіяння збитків у вигляді упущеної вигоди, а саме: отримання доходу, на який він розраховував від укладення договору з надання юридичних послуг.

Позиція Верховного Суду: ухилення замовника від належного виконання покладеного на нього умовами проведеної закупівлі обов'язку щодо укладення договору про закупівлю з учасником, який визнаний переможцем процедури закупівлі, є порушенням статті 33 Закону України «Про публічні закупівлі», а відповідні дії замовника щодо відміни процедури закупівлі та ухилення від укладення договору є протиправними. **Оскільки наведені дії замовника закупівлі призводять до порушення прав переможця закупівлі на укладання договору про закупівлю та отримання доходу (майнових вигод), на який він вправі був розраховувати в результаті укладання та виконання договору, такі дії можуть бути підставою для покладення на замовника відповідальності у вигляді збитків.**

З урахуванням наведеного, учасник, який був визнаний переможцем закупівлі, однак згодом втратив право на укладення договору про закупівлю через протиправну відміну замовником процедури закупівлі, може стягнути з замовника закупівлі збитки у вигляді упущеної (втраченої) вигоди, пов'язані зі втратою ним права на укладення договору про закупівлю та отримання доходу (майнових вигод) від виконання відповідного договору.

Подібної позиції щодо можливості стягнення з замовника збитків у вигляді упущеної вигоди дотримується Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду у постановках від 23.10.2019 у справі № 909/190/18 та від 13.01.2021 у справі № 925/1525/19.

Нагадаємо, що на порталі Радник розділ [Інші документи та роз'яснення](#) Правової бази доповнено [Дайджестом судової практики Верховного Суду щодо вирішення спорів у сфері публічних закупівель](#).

Ознайомтесь також із матеріалом [«Судова практика Верховного Суду щодо вимог тендерної документації»](#).

За нагоди використовуйте приклад [звернення учасника до замовника щодо продовження строку дії тендерної пропозиції](#).

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга [«Практика суду, що стосується публічних закупівель»](#). Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права і приймати лише правильні рішення:

Практика суду, що стосується публічних закупівель

4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)